

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **Odborová organizace Sluníčko**, IČO 22711554
sídlem Petrušov 152, 571 01 Staré Město

proti
žalovanému: **Úřad vlády České republiky**,
sídlem nábřeží Edvarda Beneše 128/4, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí vedoucí Úřadu vlády České republiky ze dne 18. 10. 2024, č. j. 61623-2024-UVCR, sp. zn. SPIS-2024-29696

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí uvedeného výše, kterým vedoucí žalovaného zamítla její rozklad a potvrdila rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2024, č. j. 577745-2024-UVCR. Tímto rozhodnutím žalovaný dle § 15 odst. 1 a § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), odmítl žalobkyninu žádost o poskytnutí následujících informací:

- 1) Z čeho plyne oprávnění úředníků Úřadu vlády činit jménem vlády úkony v řízeních dle zákona č. 106/1999 Sb.?
- 2) Z čeho plyne oprávnění úředníků Úřadu vlády činit jménem vlády úkony v řízeních dle zákona č. 234/2014 Sb.?
- 3) Z čeho plyne oprávnění úředníků Úřadu vlády činit jménem vlády úkony v řízeních dle správního řádu?
- 4) Z čeho plyne oprávnění úředníků Úřadu vlády vyřizovat jménem vlády petice dle čl. 18 LZPS?
- 5) Z čeho plyne oprávnění úředníků Úřadu vlády činit jménem vlády úkony v řízeních dle kontrolního řádu?

2. Žalobní body

2. Žalobkyně nejprve přestřela dosavadní průběh řízení. Poté s odkazem na rozkladovou argumentaci uvedla, že na její otázky bylo možné odpovědět s odkazy na příslušná ustanovení předpisů upravujících postupy žalovaného. Pakliže žádný předpis oprávnění úředníků neupravuje, měla odpověď znít, že takovým oprávněním úředníci nedisponují.
3. Rovněž má žalobkyně za to, že zaměstnanci žalovaného neznají předpisy upravující jejich postupy, a proto se mylně domnívají, že informacemi nedisponují. Stejně tak se mají zaměstnanci žalovaného snažit vyhnout se odpovědi, že oprávněním činit jménem vlády úkony v řízeních nedisponují. Tím by dle žalobkyně žalovaný přiznal, že on sám si činěním těchto úkonů přisvojil kompetence náležící vládě.
4. Žalobkyně navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, a přiznal jí náhradu nákladů řízení ze strany žalovaného.

3. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
6. Žalovaný je toho názoru, že se v napadeném rozhodnutí s námitkami žalobkyně vypořádal. V žalobě nespaturuje žádný argument, který by relevantně zpochybňoval závěry správních orgánů. Setrval na své pozici, že neexistuje žádný relevantní důvod, proč by měl požadovanou informaci disponovat, resp. proč by ji měl k žádosti vytvářet. Žalovaný má rovněž za to, že žalobkyni nejde o získání informací, nýbrž o prosazení jejích představ o tom, jak by mělo být nakládáno s jejími dalšími podáními. Kromě toho žalovaný poukázal na to, že žalobkyně svými podáními v rozličných věcech získává sdělení a vyjádření, jejichž smysl ignoruje, a navíc poté využívá pasáže z těchto dokumentů vytržené z kontextu pro prosazení jejího subjektivního názoru s cílem dehonestovat jednotlivé úřední osoby. K tomuto tvrzení poukázal na celkový objem věcí, jimiž se správní orgány ve vztahu k žalobkyni zabývaly či zabývají.

4. Správní spis

7. Ze správního spisu předloženého žalovaným zjistil soud následující skutečnosti.
8. Žalobkyně požádala dne 5. 9. 2024 o výše uvedené informace.
9. Žalovaný nejprve žalobkyni na žádost odpověděl a uvedl, že: „uvedená oprávnění zaměstnanců Úřadu vlády vyplývají ze zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a z Organizačního řádu Úřadu vlády“. Na tuto odpověď reagovala žalobkyně tentýž den stížností, v níž uvedla, že odpověď žalovaného nelze považovat za úplné poskytnutí informací. Žalovaný

požadované informace z podstatné části neposkytl a zároveň nevydal rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Ve stížnosti žalobkyně specifikovala, že očekávala odpověď s odkazem na jednotlivá ustanovení Organizačního řádu, z nichž plyne oprávnění, podle jaké právní úvahy z příslušného ustanovení oprávnění vyplývá a jakým způsobem.

10. Na stížnost reagoval žalovaný tak, že žádost odmítl s odkazem na § 15 odst. 1 a § 2 odst. 4 informačního zákona. Svůj postup odůvodnil tak, že „se jedná o žádost o vytvoření právního stanoviska a žádost měla být v celém rozsahu odmítnuta. Na základě věcného posouzení stížnosti tak dospěl Úřad vlády k závěru, že je možné v tomto případě uplatnit § 16a odst. 5 zákona o informacích a stížnost vyřídit v rámci tzv. autoremedury vydáním rozhodnutí o odmítnutí celé žádosti žadatelky s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o informacích“.
11. Proti rozhodnutí žalovaný podala žalobkyně rozklad. Rozkladové námitky směřovaly na způsob vyřízení žádosti o informace. Žalobkyně v rozkladu uvedla příklad, jak si vyřízení své žádosti představovala. Žádné stanovisko žalovaného k takové odpovědi nepotřebovala, nýbrž chtěla jen odkaz na jednotlivá ustanovení příslušných zákonů.
12. Rozklad vedoucí žalovaného zamítla napadeným rozhodnutím. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se vedoucí žalovaného nejprve věnovala průběhu dosavadního řízení, poté reagovala na argumentaci žalobkyně. Setrvala při tom na názoru žalovaného, že v žádosti žalobkyně fakticky žádá vydání právního stanoviska k oprávněním úředních osob žalovaného. Žalovaný pak dle vedoucí správně posoudil věc tak, že informacemi (právním stanoviskem) nedisponuje, přičemž jedinou možností by bylo vytvoření takové informace, a žádost odmítl.
13. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu.

5. Posouzení věci

14. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Soud žalobu projednal přednostně dle § 56 odst. 1 s. ř. s., neboť se dotýká práva na informace, jež plyne z čl. 17 Listiny základních práv a svobod.
16. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
17. Žaloba není důvodná.
18. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem účastníci nevyjádřili výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí [rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS].
19. Soud předesílá, že v této věci je spornou otázkou, zda správní orgány pochybily, když žalobkyni neposkytly odpověď na její žádost s odůvodněním, že nejsou povinny poskytovat vlastní stanoviska k problematice, k níž nebylo dříve stanovisko zaujato. Žalobkyně tvrdí, že jí správní orgány měly poskytnout informace, z nichž by plynulo, z jakých přesně určených ustanovení předpisů a judikatury plynou oprávnění úředních osob uvedená v žádosti o informace. Žalovaný naopak tvrdí, že správní orgány nemají povinnost

poskytovat výkladová stanoviska k problematice, k níž nebylo dříve žádné stanovisko zaujato.

20. Dle § 2 odst. 4 informačního zákona se *povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*
21. Dle § 3 odst. 3 informačního zákona se *informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*
22. Dle § 15 odst. 1 informačního zákona *pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*
23. Ústavní soud v usnesení ze dne 11. 7. 2023, sp. zn. I. ÚS 1666/23, dovodil, že „*při výkladu pojmu informace v čl. 17 odst. 5 Listiny je přes jeho autonomní charakter třeba přihlídnout k zákonu o svobodném přístupu k informacím. Ten se z dobrých důvodů nevztahuje na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací ze strany povinných subjektů (§ 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím). Účelem povinnosti orgánů veřejné moci přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti (čl. 17 odst. 5 Listiny) je zejména zajišťovat informovanost občanů a umožňovat jejich participaci na věcech veřejných. Pouze za pomoci relevantních informací může být veřejná moc účinně kontrolována (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010 sp. zn. I. ÚS 517/10)*“ (bod 7 usnesení).
24. Obdobně NSS ve svém rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011-70, uzavřel že „*jestliže se žádost o informace týká názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt teprve zaujmout, pak je zcela namístě takovou žádost odmítnout s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Pokud se však žádost o informace týká názoru, který povinný subjekt již zaujal, nelze požadovanou informaci podřadit pod § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.*“
25. Též odborná literatura jednoznačně uzavírá, že „*pod ‚dotazy na názory‘ se nejčastěji řadí žádosti o poskytnutí právních výkladů a stanovisek. Povinnost poskytovat právní výklady v režimu SvInf neexistuje, povinný subjekt však samozřejmě takové stanovisko zpracovat může a může je i poskytnout [...], nicméně žadatel se jeho poskytnutí nemůže v režimu SvInf nárokově domoci. Pokud tedy povinný subjekt obdrží žádost o poskytnutí právního výkladu, podanou žadatelem s přímým odkazem na SvInf, je třeba žádost buď s odkazem na § 2 odst. 4 odmítnout (rozhodnutím o odmítnutí žádosti), nebo žadateli nad rámec povinnosti podle SvInf právní stanovisko poskytnout“ (Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, komentář k § 2, bod 26, str. 77 a 78).*
26. Žalobkyně v posuzované věci zjevně žádá o poskytnutí právního stanoviska (byť třeba jednoduchého) k oprávněním úředních osob. To plyne jednoznačně z žalobkyniny stížnosti, v níž upřesnila svou žádost tak, že očekávala odpověď s odkazem na jednotlivá ustanovení Organizačního řádu, z nichž plyne oprávnění, z jaké právní úvahy z příslušného ustanovení oprávnění vyplývá a jakým způsobem. Žalobkyně tedy nežádá o poskytnutí informace, ale o vytvoření právního stanoviska, kterým žalovaný nedisponoval. Správní orgány proto nepochybily, když žádost žalobkyně odmítly.
27. Žalobní námitka proto není důvodná.

28. V další části žaloby se žalobkyně vyjadřuje ke kompetentnosti úředních osob a jejich snaze vyhnout se plnění povinností. Taková argumentace nepředstavuje žalobní námitku, nýbrž vyjádření subjektivního názoru. Dále se ji proto soud nevěnoval.

6. Závěr a náklady řízení

29. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak v řízení mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. února 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu